

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
З.к.№	51-454-06-16
Дата	16.12.2024

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА

Recoverable Signature

X 02-02-25-1/16.12.2024

Signed by: Lilia Tinchova Bankova

ЧРЕЗ

Г-ЖА НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 51-ТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО

Г-Н ИВАЙЛО МИРЧЕВ
НАРОДЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ
ОТ ПГ „ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА –ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ“

На Ваш № 51-454-06-16/06.12.2024 г.

ОТНОСНО: Запитване от народен представител на основание чл. 92 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИРЧЕВ,

В отговор на отправено от Вас въпрос, на основание чл. 90, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 92 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, Ви предоставям следната информация:

В Министерство на иновациите и растежа (МИР) на 31.10.2024 г. постъпва писмо от „София Тех Парк“ АД (СТП/Дружеството), с което Дружеството уведомява МИР за възможността за участие в конкурс на EuroHPC JU за създаване на „Фабрика за Изкуствен Интелект“ (ФИИ) и отправя запитване относно потенциалната възможност за съфинансиране от Република България. Представената информация е подробно разгледана от МИР, включително са поискани допълнителни разяснения, които СТП предоставя на 06.12.2024 г. При набиране на всички необходими данни са установени следните възможности за създаването на ФИИ:

гр. София 1000, ул. „Княз Александър I“ № 12
e-mail: docs@mig.government.bg

1. За целта на създаването на ФИИ е необходимо финансиране за два компонента:
  - Надграждане на съществуващата инфраструктура на Суперкомпютър Discoverer, с такава пригодена за приложения, свързани с изкуствен интелект (ИИ);
  - Изграждането на оперативен капацитет, който да може да отговори на нуждите на ФИИ.

Прогнозният бюджет за надграждането на инфраструктурата на Суперкомпютър Discoverer възлиза на 70 милиона евро (35 милиона национално съфинансиране и 35 милиона финансиране от EuroHPC JU), като 63 милиона ще бъдат изразходвани в началото на проекта за закупуването на оборудване, подготовката на дата центъра за него и пускането му в експлоатация, а останалите 7 милиона евро ще бъдат изразходвани за оперативни разходи, равномерно в рамките на 5 години. За начало на проекта към момента е прогнозирано първото плащане да бъде извършено през 2026 г.

Прогнозният бюджет за изграждането на оперативния капацитет на Суперкомпютър Discoverer възлиза на 20 милиона евро (10 милиона евро национално съфинансиране и 10 милиона евро финансиране от EuroHPC JU).

Общият прогнозен бюджет за надграждането на инфраструктурата и за изграждането на оперативния капацитет възлиза на 90 милиона евро, от които 45 милиона евро ще следва да се съфинансират от Република България.

2. Съществува възможност за увеличаването на бюджета за надграждането на съществуващата инфраструктура на Суперкомпютър Discoverer с цел покриването на нуждите не само на СТП, а и тези на БАН и INSAIT, както и потенциални други научни приложения в бъдеще. За целта ще бъдат необходими общо 200 милиона евро, от които българското съфинансиране възлиза на 100 милиона евро. БАН и INSAIT планират надграждането на съществуващи или изграждане на нови центрове за ИИ за покриване на техните нужди. Важно уточнение е, че надграждането на Суперкомпютър Discoverer и съпътстващата ФИИ не трябва да бъде разглеждано като дублираща и/или конкурентна на инфраструктурата на тези в БАН и INSAIT, тъй като те ще бъдат оперирани основно за научни цели и са предназначени да решават малък на брой, но фундаментални по сложност научни задачи. Поради това и спецификата в различните видове задачи ИИ, които ще бъдат решавани от БАН, INSAIT и ФИИ в СТП, няма дублиране на функции. Също така, дейностите, които ще бъдат изпълнявани от СТП и ФИИ не могат да бъдат поети от съществуващите и планираните такива от другите две институции, тъй като техните оперативни и хардуерни капацитети не са подходящи за гореописаните бизнес

дейности. От друга страна, една по-разширена инфраструктура на Суперкомпютър Discoverer би могла да обслужва както научни центрове, така и бизнеса.

Независимо при ползване на кой от двата гореописани варианта, създаването на ФИИ ще насърчи иновациите, създаването на нови работни места и ще допринесе за дългосрочна цифрова автономия на Република България и региона в новата ера на ИИ. Това е особено важно в контекста на бързо променящата се бизнес среда, където използването на ИИ и свързаното с него изискване за достъп, съхранение и обработка на големи масиви от данни за нуждите на бизнеса е ключов фактор за конкурентоспособност. Всичко това може да представлява стратегическа стъпка за Република България, която да отговори на нарастващите изчислителни нужди на технологични компании у нас и в Европа, както и да разположи Република България като център за данни и услуги свързани с ИИ.

С оглед изложеното, МИР счита, че участието на СТП в конкурса на EuroHPC JU за създаване на ФИИ е препоръчително. Доколкото обаче реализацията на проекта изисква между 45 и 100 милиона евро национално съфинансиране, то поемането на такъв финансов ангажимент следва да бъде консултиран с Министерството на финансите (МФ), защото необходимата сума е напълно извън възможностите на Бюджета на МИР и управляваните от ведомството програми.

Предвид цялата гореизложена информация, от страна на МИР е изпратено писмо до МФ на 09.12.2024 г. с цел съгласуване на възможността и готовността за поемане от държавния бюджет на цитираните финансови ангажименти. Към момента се очаква отговор от МФ и в зависимост от изразеното в същия становище, МИР ще предприеме съответните последващи действия.

С уважение,

 Recoverable Signature

X

Signed by: Rosen Andreev Karadimov

РОСЕН КАРАДИМОВ

Министър на иновациите и растежа